

Svet
Evropske unije

Bruselj, 25. oktober 2021
(OR. en)

12524/21

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0317 (NLE)

ECOFIN 940
CADREFIN 431
UEM 293
FIN 735

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: IZVEDBENI SKLEP SVETA o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Finsko

IZVEDBENI SKLEP SVETA

z dne ...

o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Finsko

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost¹ in zlasti člena 20 Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

¹ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izbruh COVID-19 negativno vpliva na gospodarstvo Finske. V letu 2019 je bruto domači proizvod na prebivalca (BDP) na prebivalca Finske znašal 139 % povprečja EU. Glede na poletno napoved Komisije iz leta 2021 se je realni BDP Finske v letu 2020 zmanjšal za 2,8 %, v letih 2020 in 2021 pa naj bi se skupno zmanjšal za 0,1 %. Dolgoročni vidiki, ki vplivajo na srednjeročno gospodarsko uspešnost, vključujejo počasno rast produktivnosti, velike potrebe po naložbah v zeleni prehod ter raziskave in razvoj, vedno višjo raven zadolženosti gospodinjstev ter delovanje socialnega in zdravstvenega sistema.

- (2) Svet je 9. julija 2019 in 20. julija 2020 v okviru evropskega semestra na Finsko naslovil priporočila. Finski je zlasti priporočil, naj izboljša stroškovno učinkovitost socialnih in zdravstvenih storitev ter enak dostop do njih, odpravi pomanjkanje zdravstvenih delavcev, izboljša spodbude za delo, okrepi znanja in spretnosti ter aktivno vključevanje, podpre zaposlovanje in okrepi aktivne politike zaposlovanja, politiko v zvezi z naložbami osredotoči na raziskave in inovacije in na zeleni in digitalni prehod, okrepi spremljanje zadolženosti gospodinjestev ter zagotovi učinkovit nadzor in izvrševanje okvira za boj proti pranju denarja. Komisija je po oceni napredka pri izvajanju teh priporočil za posamezno državo ob predložitvi načrta za okrevanje in odpornost ugotovila, da so bila priporočila o sprejetju vseh potrebnih ukrepov v skladu s splošno odstopno klavzulo Pakta za stabilnost in rast za učinkovit odziv na pandemijo, ohranjanje gospodarstva in podporo okrevanju, ki bo sledilo, v celoti izvedena. Dosežen je bil znaten napredek z zvezi s priporočilom o sprejetju ukrepov za zagotovitev likvidnosti realnemu gospodarstvu, zlasti malih in srednjih podjetij (MSP).

- (3) V priporočilu Sveta o ekonomski politiki euroobmočja je bilo državam članicam euroobmočja priporočeno, naj ukrepajo, tudi prek svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi med drugim zagotovile naravnost politike, ki podpira okrevanje, ter nadalje povečale konvergenco, odpornost ter trajnostno in vključujočo rast. V priporočilu Sveta je bila državam članicam euroobmočja priporočena tudi okrepitev nacionalnih institucionalnih okvirov, zagotovitev makrofinančne stabilnosti ter dokončanje ekonomske in monetarne unije ter okrepitev mednarodne vloge eura.
- (4) Finska je 27. maja 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Načrt je bil predložen po postopku posvetovanja z lokalnimi in regionalnimi organi, socialnimi partnerji, organizacijami civilne družbe, mladinskimi organizacijami in drugimi ustreznimi deležniki, izvedenem v skladu z nacionalnim pravnim okvirom. Nacionalna odgovornost za načrte za okrevanje in odpornost je podlaga za njihovo uspešno izvajanje in trajni učinek na nacionalni ravni ter verodostojnost na evropski ravni. Komisija je na podlagi člena 19 Uredbe (EU) 2021/241 ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost v skladu s smernicami za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi.

- (5) Načrti za okrevanje in odpornost bi morali slediti splošnim ciljem mehanizma za okrevanje in odpornost, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/241, in instrumenta Evropske unije za okrevanje, vzpostavljenega z Uredbo Sveta (EU) 2020/2094¹, da bi podprli okrevanje po krizi zaradi COVID-19. Spodbujati bi morali ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo Unije s prispevanjem k šestim stebrom iz člena 3 Uredbe (EU) 2021/241.
- (6) Izvajanje načrtov držav članic za okrevanje in odpornost bo pomenilo usklajena prizadevanja, ki bodo vključevala reforme in naložbe po vsej Uniji. Z usklajenim in hkratnim izvajanjem ter izvajanjem čezmejnih projektov in projektov, ki vključujejo več držav, se bodo reforme in naložbe medsebojno krepile in ustvarile pozitivne učinke prelivanja po Uniji. Približno tretjina učinka mehanizma za okrevanje in odpornost na rast in ustvarjanje delovnih mest v državah članicah bo tako posledica prelivanja iz drugih držav članic.

Uravnotežen odziv, ki prispeva k šestim stebrom

- (7) V skladu s členom 19(3), točka (a), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.1, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) predstavlja celovit in ustrezno uravnotežen odziv na gospodarske in socialne razmere ter s tem ustrezno prispeva k vsem šestim stebrom iz člena 3 navedene uredbe ob upoštevanju specifičnih izzivov, s katerimi se sooča zadevna država članica, in dodeljenih finančnih sredstev zadevne države članice.

¹ Uredba Sveta (EU) 2020/2094 z dne 14. decembra 2020 o vzpostavitvi Instrumenta Evropske unije za okrevanje v podporo okrevanju po krizi zaradi COVID-19 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 23).

- (8) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje ukrepe, ki prispevajo k vsem šestim stebrom, pri čemer precejšnje število komponent načrta za okrevanje in odpornost obravnava več stebrov hkrati. Tak pristop prispeva k zagotavljanju, da se vsak steber obravnava celovito in usklajeno. Poleg tega glede na specifične izzive, s katerimi se sooča Finska, poseben poudarek na zelenem prehodu ter pametni, trajnostni in vključujoči rasti kot tudi glede na težo posameznih stebrov, načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri predstavlja celovit in ustrezno uravnotežen odziv na gospodarske in socialne razmere.
- (9) Številni ukrepi v okviru stebra za zeleni prehod iz načrta za okrevanje in odpornost prispevajo k cilju Finske, da do leta 2035 postane ogljično nevtralna. Zlasti med takšne ukrepe spadajo reforme in naložbe, ki povečujejo delež energije iz obnovljivih virov v mešanici virov energije, pospešujejo razogljičenje industrije, zmanjšujejo emisije javnih in zasebnih stavb ter spodbujajo načine prevoza z nizkimi emisijami.

- (10) Za spodbujanje pametne, trajnostne in vključujoče rasti so v načrtu za okrevanje in odpornost predvideni ukrepi za povečanje stopnje zaposlenosti, privabljanje mednarodnih talentov in povečanje produktivnosti. Da bi ublažili negativne pretrese in se bolje odzvali na krize, načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe za reševanje dolgoletnih problemov enakega dostopa do socialnega in zdravstvenega sistema ter njune stroškovne učinkovitosti. V načrtu za okrevanje in odpornost so celovito zajete različne razsežnosti stebra za digitalno preobrazbo, pri čemer je več komponent posredno ali neposredno usmerjenih v digitalno preobrazbo. Čeprav je Finska vodilna v svetu na digitalnem področju, se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost zapolnil preostale vrzeli v digitalni infrastrukturi z izboljšanjem in razširitvijo širokopasovnih omrežij visokih hitrosti. Poleg tega se pričakuje, da bodo reforme in naložbe podpirale digitalizacijo podjetij in javnega sektorja, vključno na področjustoritev socialnega in zdravstvenega varstva, okrepile digitalne spretnosti in znanja, spodbujale raziskave in inovacije na področju digitalnih tehnologij, obenem pa podpirale razvoj kibernetске varnosti in informacijske varnosti ter vlagale v digitalizacijo železniškega prometa.
- (11) Načrt za okrevanje in odpornost naj bi pozitivno prispeval h koheziji in konvergenci z obravnavanjem obstoječih regionalnih razlik, ki se pojavljajo pri zagotavljanju javnih storitev, in preostalih vrzeli pri dostopu do širokopasovne povezave. V zvezi s politikami za naslednjo generacijo so reforme in naložbe namenjene podpiranju nenehnega učenja, tudi prek bolj integriranih digitalnih platform in spletnih storitev, ter povečanju števila mest na visokošolski ravni za smeri, ki so povezane s sektorji, v katerih primanjkuje delovne sile.

Obravnava vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v priporočilih za posamezno državo

- (12) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.2, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost prispeval k učinkovitemu obravnavanju vseh ali pomembnega dela izzivov (ocena A), opredeljenih v zadevnih priporočilih za Finsko, vključno z njihovimi fiskalnimi vidiki, ali izzivov, opredeljenih v drugih ustreznih dokumentih, ki jih je Komisija uradno sprejela v okviru evropskega semestra.
- (13) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen sklop reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in prispevajo k učinkovitemu reševanju vseh ali znatnega dela gospodarskih in socialnih izzivov, opisanih v priporočilih za posamezno državo, ki jih je Svet naslovil na Finsko v okviru evropskega semestra v letih 2019 in 2020, zlasti v zvezi z znanji in spretnostmi, dejavnim vključevanjem, integriranimi storitvami za brezposelne in delovno neaktivne, raziskavami in inovacijami, nizkoogljičnim in energijskim prehodom ter spremljanjem zadolženosti gospodinjstev. Reforme in naložbe v načrtu za okrevanje in odpornost so namenjene tudi izboljšanju stroškovne učinkovitosti socialnih in zdravstvenih storitev ter enakega dostopa do njih. Poleg tega so v načrt vključeni ukrepi za okrepitev učinkovitega nadzora in izvrševanja okvira za boj proti pranju denarja.

- (14) Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje več ciljno usmerjenih reform in naložb, namenjenih podpiranju zaposlovanja in povečanju stopnje zaposlenosti z izboljšanjem integriranih storitev za brezposelne in delovno neaktivne ter podpiranju aktivnih politik zaposlovanja s poudarkom na mladih osebah in osebah z delno delovno zmožnostjo. Vključeni so ukrepi za izboljšanje znanj in spretnosti za trg dela, zlasti v okviru digitalnega in zelenega prehoda, namenjeni pa so tudi nizko usposobljenim osebam iz nezadostno zastopanih skupin.
- (15) Načrt za okrevanje in odpornost bo po pričakovanjih prispeval k odpornosti socialnega in zdravstvenega sistema. Pričakuje se, da bo strukturna reforma, ki obravnava jamstvo oskrbe v okviru reforme socialnega in zdravstvenega varstva, skupaj z znatnimi naložbami izboljšala enak dostop do socialnih in zdravstvenih storitev ter njihovo stroškovno učinkovitost. Poudarek je predvsem na spreminjajočih se vzorcih zdravstvenega varstva, zagotavljanju novih rešitev, zlasti digitalnih, zgodnjem prepoznavanju težav ter razvoju nizkopražnih socialnih in zdravstvenih storitev. Vse to pa spremljajo ukrepi za izboljšanje stroškovne učinkovitosti s ciljno usmerjenimi prizadevanji za digitalizacijo, vključno z večjo razpoložljivostjo podatkov in odločanjem na podlagi dokazov, ter z uporabo rešitev za e-zdravje. Cilj načrta za okrevanje in odpornost je tudi povečati število mest na visokošolski ravni za smeri, ki so povezane s sektorji, v katerih primanjkuje delovne sile. Pričakuje se, da bo to srednjeročno prispevalo k odpravljanju pomanjkanja zdravstvenih delavcev.

- (16) V načrtu za okrevanje in odpornost je velik poudarek na naložbah v raziskave in inovacije, zeleni in digitalni prehod, nizkoogljični in energijski prehod ter trajnostno in učinkovito infrastrukturo. Namen subvencijskih shem je spodbuditi naložbe v nove tehnologije čiste energije, uporabo nizkoemisijskih in brezemisijskih vozil ter razogljičenje industrije. Ciljno usmerjeni ukrepi podpirajo digitalne naložbe, vključno z naložbami v digitalno infrastrukturo, mikroelektroniko, omrežje 6G, umetno inteligenco in kvantno računalništvo.
- (17) Za priporočila v zvezi s takojšnjim odzivom fiskalne politike na pandemijo se lahko šteje, da ne spadajo na področje uporabe finskega načrta za okrevanje in odpornost, ne glede na dejstvo, da se je Finska v letih 2020 in 2021 na splošno ustrezno in zadostno odzvala na takojšnjo potrebo gospodarstva po podpori s fiskalnimi sredstvi v skladu z določbami splošne odstopne klavzule Pakta za stabilnost in rast. Poleg tega priporočilo za zadosten napredek pri doseganju srednjeročnega proračunskega cilja v letu 2020 ni več relevantno zaradi izteka ustreznega proračunskega obdobja in aktivacije splošne odstopne klavzule iz Pakta za stabilnost in rast v marcu 2020 v okviru krize zaradi COVID-19.

Prispevek k potencialu rasti, ustvarjanju delovnih mest ter gospodarski, socialni in institucionalni odpornosti

- (18) V skladu s členom 19(3), točka (c), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.3, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel načrt za okrevanje in odpornost velik vpliv (ocena A) na krepitev potenciala rasti, ustvarjanje delovnih mest ter gospodarsko, socialno in institucionalno odpornost Finske, s tem pa prispeval k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, vključno s spodbujanjem politik za otroke in mlade, ter na ublažitev gospodarskih in socialnih posledic krize zaradi COVID-19 ter s tem okrepil ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo in konvergenco v Uniji.
- (19) Simulacije, ki so jih opravile službe Komisije, kažejo, da bi lahko načrt za okrevanje in odpornost skupaj s preostalimi ukrepi instrumenta Evropske unije za okrevanje povečal BDP Finske za 0,4 % na 0,6 % do leta 2026, kar ne vključuje morebitnega pozitivnega učinka strukturnih reform, ki je lahko znaten. Načrt za okrevanje in odpornost Finske vključuje številne reforme in naložbe, ki naj bi spodbujale pametno in trajnostno rast v skladu z evropsko industrijsko strategijo, podpirale zeleni in digitalni prehod ter obravnavale posledice krize in obenem povečale konkurenčnost Finske in njen potencial rasti. Ukrepi naj bi obravnavali tudi pomanjkanje usposobljene delovne sile, reševali strukturno brezposelnost ter podpirali zasebne naložbe in rast malih in srednjih podjetij. Velik poudarek, ki je v načrtu za okrevanje in odpornost namenjen digitalizaciji, bi moral spodbuditi rast produktivnosti in naložbe v inovacije.

- (20) Načrt za okrevanje in odpornost prispeva k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, vključno z načeli enakosti spolov in enakih možnosti, aktivne podpore zaposlovanju, vključevanja invalidov in izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, ter drugih pobud Unije, kot so program znanj in spretnosti za Evropo, evropska vodilna pobuda za “preusposabljanje in izpopolnjevanje“, priporočilo Sveta z dne 24. novembra 2020 o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost¹, priporočilo Sveta z dne 19. decembra 2016 z naslovom Poti izpopolnjevanja: nove priložnosti za odrasle² in priporočilo Komisije z dne 4. marca 2021 o učinkoviti aktivni podpori zaposlovanju (EASE) po krizi zaradi COVID-19³. Načrt za okrevanje in odpornost je v skladu z jamstvom za mlade. Predvidena je zlasti podpora za integrirane zaposlitvene, zdravstvene, socialne in izobraževalne storitve za mlade, ki naj bi pripomogla k preprečevanju socialne izključenosti mladih in izboljšanju njihovih zaposlitvenih možnosti.
- (21) Cilj načrta za okrevanje in odpornost je tudi zmanjšati zaostanek na področju storitev oskrbe, ki ga je povzročila pandemija COVID-19, ter izboljšati odpornost socialnega in zdravstvenega sistema in s tem okrepiti institucionalno odpornost, zmanjšati ranljivost za pretese in prispevati k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic.

¹ UL C 417, 2.12.2020, str. 1.

² UL C 484, 24.12.2016, str. 1.

³ UL L 80, 8.3.2021, str. 1.

- (22) Načrt za okrevanje in odpornost naj bi pozitivno prispeval tudi h koheziji in konvergenci z obravnavanjem obstoječih regionalnih razlik pri zagotavljanju storitev. Boljša kohezija bo dosežena predvsem z bolj integriranimi javnimi zavodi za zaposlovanje, razširitvijo integriranih delovnih zmogljivosti in storitev na področju duševnega zdravja na nova območja ter krepitvijo integriranih storitev za mlade po načelu „vse na enem mestu“ v občinah.

Načelo, da se ne škoduje bistveno

- (23) V skladu s členom 19(3), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.4, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo načrt za okrevanje in odpornost zagotovil, da noben ukrep za izvajanje reform in naložbenih projektov, vključenih v načrt za okrevanje in odpornost, ne bo bistveno škodoval okoljskim ciljem (ocena A) v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (načelo, da se ne škoduje bistveno).

¹ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

- (24) V načrtu za okrevanje in odpornost je zagotovljeno, da nobena reforma in naložba ne škoduje bistveno nobenemu od šestih okoljskih ciljev v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852, tj. blažitvi podnebnih sprememb, prilagajanju podnebnim spremembam, trajnostni rabi in varstvu vodnih in morskih virov, krožnemu gospodarstvu, preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja ter varstvu in obnovi biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Finska je predložila utemeljitve za vse ukrepe iz načrta za okrevanje in odpornost v skladu s tehničnimi smernicami iz sporočila Komisije z naslovom Tehnične smernice za uporabo „načela, da se ne škoduje bistveno“ v skladu z uredbo o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost¹. Finska je po potrebi predlagala blažilne ukrepe oziroma v zasnovo ukrepov vključila posebne elemente, da bi preprečila bistveno škodo. Izvajanje teh ukrepov bi moralo biti zagotovljeno z ustreznimi mejniki.
- (25) Posebna pozornost je namenjena ukrepom, katerih vpliv na okoljske cilje je treba natančno proučiti. Finski načrt za okrevanje in odpornost vključuje več obsežnih naložbenih shem, pri katerih se skladnost z načelom, da se ne škoduje bistveno, ne more ugotoviti pred začetkom izvajanja. To zlasti velja za strateške programe podpore v zvezi z obrati v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami in druge obsežne programe podpore, vključno z naložbami v energetska infrastrukturo, podporo zajemanju ter uporabi vodika in ogljika, pa tudi naložbami v raziskave, razvoj in inovacije v podporo zelenemu prehodu. Merila za upravičenost na prihodnjih razpisih za projekte ne bi smela vključevati škodljivih dejavnosti, temveč bi morala omogočati samo izbiro med dejavnostmi, ki so v skladu z evropsko in nacionalno okoljsko zakonodajo. Preverjanje skladnosti naložb z načelom, da se ne škoduje bistveno, bi moralo postati zavezujoče z vključitvijo mejnika, povezanega z objavo vsakega razpisa za projekte.

¹ UL C 58, 18.2.2021, str. 1.

- (26) V skladu s členom 19(3), točka (e), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.5, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k zelenemu prehodu, vključno z biotsko raznovrstnostjo, ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo podnebne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 50,3 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt za okrevanje in odpornost, izračunano po metodologiji iz Priloge VI k Uredbi (EU) 2021/241. V skladu s členom 17 navedene uredbe je načrt za okrevanje in odpornost skladen z informacijami iz nacionalnega energetskega in podnebnega načrta za obdobje 2021–2030.
- (27) Pričakuje se, da bodo reforme in naložbe znatno prispevale k napredku pri doseganju ciljev Finske na področju razogljičenja in energijskega prehoda, kot so določeni v nacionalnem energetske in podnebnem načrtu za leto 2030, ter s tem prispevale tudi k doseganju podnebnega cilja Unije. Znatno število ukrepov iz načrta za okrevanje in odpornost podpira podnebni cilj, cilj številnih ukrepov pa je prispevati tudi k okoljskemu cilju, vključno z biotsko raznovrstnostjo. Poleg tega bodo nekateri ukrepi, ki prispevajo k blažitvi podnebnih sprememb, morda koristili tudi ohranjanju biotske raznovrstnosti, saj so podnebne spremembe ena glavnih groženj biotski raznovrstnosti. Izvajanje teh ukrepov naj bi imelo trajen učinek, predvsem s prispevanjem k zelenemu prehodu, povečanjem biotske raznovrstnosti in varstvom okolja.

- (28) Velik del ukrepov, ki podpirajo podnebne cilje, predstavljajo naložbe v tehnologije za pridobivanje energije iz obnovljivih virov. Drugi pomembni ukrepi, ki podpirajo podnebne ali okoljske cilje, pa bodo zagotovljeni z naložbami v razogljičenje industrije, zmanjšanje emisij stavbnega fonda in prometnega sektorja ter povečanje stopenj recikliranja in ponovne uporabe. V načrt za okrevanje in odpornost je vključen tudi sveženj naložb v raziskave, razvoj in inovacije za podporo zelenemu prehodu.

Prispevek k digitalnemu prehodu

- (29) V skladu s členom 19(3), točka (f), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.6, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe, ki v veliki meri (ocena A) prispevajo k digitalnemu prehodu ali k obravnavanju izzivov, ki iz tega izhajajo. Za ukrepe, ki podpirajo digitalne cilje, je namenjen znesek, ki predstavlja 27,5 % skupnih dodeljenih sredstev za načrt za okrevanje in odpornost, izračunano po metodologiji iz Priloge VII k Uredbi (EU) 2021/241.

- (30) Ukrepi iz načrta za okrevanje in odpornost prispevajo k reševanju izzivov Finske, ki so povezani z digitalnim prehodom. Čeprav je digitalna povezljivost Finske na splošno zelo napredna, je na podeželskih območjih digitalna infrastruktura pomanjkljiva. Podpora za širokopasovno povezljivost visokih hitrosti naj bi pomagala izboljšati dostop do hitrih povezav na redko poseljenih območjih, kar bo pripomoglo k produktivnosti in ohranjanju gospodarske aktivnosti na teh območjih. Za obravnavanje pomanjkanja usposobljenih delavcev v sektorju informacijske in komunikacijske tehnologije, ki je prisotno kljub splošno visoki ravni digitalnih spretnosti in znanj med finskim prebivalstvom, so v načrtu za okrevanje in odpornost predvideni ukrepi za povečanje števila mest na visokošolski ravni na področjih, pomembnih za sektor informacijske in komunikacijske tehnologije, in preoblikovanje okvira nenehnega učenja ter krepitev spodbujanja digitalnih spretnosti in znanj.
- (31) Pričakuje se, da bodo reforme in naložbe iz načrta za okrevanje in odpornost na vseh področjih prispevale k digitalnemu prehodu na Finskem, in sicer s podpiranjem digitalizacije podjetij, zlasti malih in srednjih podjetij, in javnega sektorja, spodbujanjem kibernetске varnosti in informacijske varnosti ter podpiranjem raziskav in inovacij na področju ključnih tehnologij, vključno s polprevodniki, umetno inteligenco in omrežjem 6G. Digitalizacija se obravnava tudi kot medsektorska tema, saj se digitalne rešitve uporabljajo kot del drugih ukrepov za lažje doseganje podnebnih in okoljskih ciljev, vključno z digitalizacijo prometne in energetske infrastrukture. Prav tako je velik poudarek na digitalnih zdravstvenih rešitvah, ki vključujejo tako uporabo podatkovne analitike za izboljšanje diagnostike kot tudi naložbe v e-zdravje za zagotavljanje neprekinjene oskrbe.

Trajen učinek

- (32) V skladu s členom 19(3), točka (g), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.7, k navedeni uredbi se pričakuje, da bo imel načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) trajen učinek na Finsko.
- (33) Izvajanje ukrepov iz načrta za okrevanje in odpornost naj bi po pričakovanjih privedlo do strukturnih sprememb v javni upravi, ki naj bi izboljšale njeno uspešnost in učinkovitost. Reforma obdavčitve energije naj bi prispevala k strukturni ekologizaciji davčne politike na Finskem. Reforme aktivnih politik zaposlovanja v skladu z nordijskim modelom služb za zaposlovanje bi morale prispevati k povečanju ponudbe delovne sile in izboljšanju zaposljivosti iskalcev zaposlitve in skupin, ki so na trgu dela premalo zastopane. Pričakuje se, da bo reforma socialnih in zdravstvenih storitev dolgoročno povečala odpornost Finske.
- (34) Močna podpora naložbam v načrtu za okrevanje in odpornost za zeleni prehod bi morala še dodatno spodbuditi nove in inovativne nizkoogljične rešitve v gospodarstvu. To bi moralo pospešiti rast nastajajočih sektorjev in tako ustvariti nove priložnosti za gospodarsko rast. Pričakuje se, da bo poudarek na naložbah v digitalizacijo v različnih sektorjih, ki je predviden v načrtu, dolgoročno povečal produktivnost. Trajni učinek načrta za okrevanje in odpornost je mogoče okrepiti tudi s sinergijami med načrtom in drugimi programi, vključno s programi, ki se financirajo iz skladov kohezijske politike, zlasti z vsebinskim obravnavanjem ozemeljskih izzivov in spodbujanjem uravnoteženega razvoja.

Spremljanje in izvajanje

- (35) V skladu s členom 19(3), točka (h), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.8, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v načrtu za okrevanje in odpornost za zagotovitev učinkovitega spremljanja in izvajanja načrta za okrevanje in odpornost, vključno s predvidenim časovnim razporedom, mejniki in cilji ter povezanimi kazalniki, ustrezne (ocena A).
- (36) Za usklajevanje izvajanja in spremljanje načrta bo pristojno ministrstvo za finance Finske. To ima jasno opredeljene pristojnosti in ustrezno strukturo za izvajanje načrta, spremljanje napredka in poročanje.
- (37) Mejniki in cilji, opredeljeni v načrtu za okrevanje in odpornost Finske, so realistični, predlagani kazalniki za te mejnike in cilje pa so ustrezni, sprejemljivi in zanesljivi. So dovolj jasni in celoviti za to, da se zagotovi sledljivost in preverja njihova uresničitve. Poleg tega zaporedje mejnikov in ciljev omogoča ustrezno spremljanje napredka pri doseganju ciljev načrta in načrtovanje plačil. Mejniki in cilji veljajo tudi za že izvedene ukrepe, ki so upravičeni do financiranja v skladu s členom 17(2) Uredbe (EU) 2021/241. Zahtevek za izplačilo je upravičen, če se navedeni mejniki in cilji zadovoljivo izpolnjujejo v daljšem obdobju.

- (38) Države članice bi morale zagotoviti, da se finančna podpora v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost sporoči in navede v skladu s členom 34 Uredbe (EU) 2021/241. V okviru instrumenta za tehnično podporo, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta¹, se lahko zahteva tehnična podpora za pomoč državam članicam pri izvajanju njihovih načrtov za okrevanje in odpornost.

Izračun stroškov

- (39) V skladu s členom 19(3), točka (i), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.9, k navedeni uredbi je utemeljitev v načrtu o znesku ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost v srednji meri (ocena B) razumna in verjetna, skladna z načelom stroškovne učinkovitosti ter sorazmerna s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

¹ Uredba (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. februarja 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za tehnično podporo (UL L 57, 18.2.2021, str. 1).

- (40) Finska je predložila posamezne ocene stroškov za vse komponente v načrtu za okrevanje in odpornost, pri čemer se je za utemeljitev stroškov naložb in reform oprla na več virov. Ti vključujejo pretekle razpise za projekte v podobnih sektorjih ali s podobnimi značilnostmi, javna naročila za podobne storitve ali pretekle naložbe podobne narave, vladne ocene učinka, akademske študije in druge zunanje reference, ki so jih pripravile mednarodne organizacije, tudi glede potreb po naložbah po sektorjih. Na podlagi predložene dokumentacije se metodologije, uporabljene za izračun stroškov večine ukrepov iz načrta, štejejo za zanesljive in so zadostna podlaga, da se jih oceni kot razumne in verjetne. Kljub temu bi lahko predloženi dokazi, na katerih temelji metodologija, v nekaterih primerih bili natančnejše razčlenjeni in zagotavljali celovitejše informacije o stroških, zlasti v zvezi z nekaterimi horizontalnimi naložbenimi shemami. Poleg tega so ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost v skladu z načelom stroškovne učinkovitosti in sorazmerni s pričakovanim nacionalnim gospodarskim in socialnim učinkom.

- (41) V skladu s členom 19(3), točka (j), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.10, k navedeni uredbi so ureditve, predlagane v načrtu za okrevanje in odpornost, ter dodatni ukrepi iz tega sklepa ustrezni (ocena A) za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov pri uporabi sredstev, zagotovljenih v skladu z navedeno uredbo, in pričakuje se, da bodo učinkovito preprečevali dvojno financiranje iz navedene uredbe in drugih programov Unije. To ne posega v uporabo drugih instrumentov in orodij za spodbujanje in zagotavljanje skladnosti s pravom Unije, tudi za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotij interesov ter zaščito proračuna Unije v skladu z Uredbo (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta¹.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (UL L 433I, 22.12.2020, str. 1).

- (42) V načrtu za okrevanje in odpornost je podan ustrezen opis sistema, ki je bil vzpostavljen za njegovo izvajanje, nadzor in revizijo. Sistem nadzora in revizije temelji na trdnih procesih in strukturah. Del strukture je vzpostavljen na novo. Splošno odgovornost za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost bi morale imeti ministrstvo za finance, ki bi se moralo pri operativnih in upravnih vidikih zanašati na druga izvedbena ministrstva in organe. Ministrstvo za finance bi morale imeti podporo tehničnega sekretariata, ki je zadolžen za zagotavljanje spremljanja izvajanja načrta za okrevanje in odpornost. Med ministrstvom za finance in drugimi zadevnimi ministrstvi so naloge jasno razdeljene, njihove vloge in obveznosti pa ustrezno opredeljene. Z mejnikom bi bilo treba zahtevati, da začne veljati nacionalni zakon, ki bo vzpostavil pravna pooblastila za organe, vključene v usklajevanje, spremljanje, nadzor in revizijo izvajanja finskega načrta za okrevanje in odpornost. Mejniki bi bilo treba izpolniti, preden se Komisiji predloži prvi zahtevek za plačilo.

- (43) Ministrstvo za finance bi moralo zagotavljati izpolnjevanje obveznosti v zvezi z nadzorom in revizijo iz Uredbe (EU) 2021/241. Funkcija nadzora in revizije vključuje jasno in primerno ločevanje nalog v okviru ministrstva. Akterji, pristojni za nadzor, bi morali imeti pravna pooblastila in upravno zmogljivost za izvajanje načrtovanih vlog in nalog. Na splošno so sistem nadzora in druge ustrezne ureditve, vključno z vzpostavitvijo novega sistema repozitorijev za zbiranje, shranjevanje in dajanje na voljo podatkov o končnih prejemnikih, ocenjeni kot ustrezni za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje korupcije, goljufij in nasprotja interesov pri uporabi sredstev, zagotovljenih v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, ter za preprečevanje dvojnega financiranja iz drugih programov Unije.
- (44) Mejniki bi moral zagotoviti, da je sistem repozitorijev za spremljanje izvajanja načrta za okrevanje in odpornost vzpostavljen in delujoč, preden se Komisiji predloži prvi zahtevek za plačilo. Sistem bi moral najmanj: (a) dovoliti zbiranje podatkov in spremljanje doseganja mejnikov in ciljev ter (b) dovoliti zbiranje, shranjevanje in zagotavljanje dostopa do podatkov, ki so zahtevani v členu 22(2), točka (d), Uredbe (EU) 2021/241. Pripraviti bi bilo treba namensko revizijsko poročilo sistema, da se potrdijo funkcije sistema repozitorijev.

Skladnost načrta za okrevanje in odpornost

- (45) V skladu s členom 19(3), točka (k), Uredbe (EU) 2021/241 in Prilogo V, merilo 2.11, k navedeni uredbi načrt za okrevanje in odpornost v veliki meri (ocena A) vključuje ukrepe za izvajanje reform in javnih naložbenih projektov, ki predstavljajo usklajeno delovanje.
- (46) Načrt za okrevanje in odpornost Finske predstavlja celovit in uravnotežen sveženj reform in naložb. Ukrepi v okviru komponent se medsebojno dopolnjujejo, vse komponente pa vključujejo sveženj dobro uravnoteženih reform in naložb. Poleg tega je povezava med reformami in naložbami dobro vzpostavljena, ukrepi pa se medsebojno krepijo in dopolnjujejo ter prispevajo k reševanju opredeljenih izzivov. Ukrepi so skladni z ustreznimi nacionalnimi okviri in strategijami politike, kot sta vladni program ter nacionalni energetske in podnebne načrti. Ukrepi, predlagani v okviru komponent, niso v nasprotju z drugimi ukrepi niti ne spodkopavajo njihove učinkovitosti, prav tako med komponentami niso bile ugotovljene nedoslednosti ali nasprotja.

- (47) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje vrsto ukrepov, za katere se pričakuje, da bodo prispevali k obravnavanju izzivov v državi na področju enakosti spolov in enakih možnosti za vse. Ti vključujejo reforme zaposlovanja in trga dela, namenjene razvoju bolj integriranih storitev, ki so na voljo in dostopne vsem ter obravnavajo potrebe prikrajšanih skupin, vključno z osebami z delno delovno zmožnostjo, težko zaposljivimi osebami in migranti. Vključene so tudi določbe za ranljive skupine v okviru reforme socialnega in zdravstvenega sistema. Ukrepi, ki obravnavajo delno delovno zmožnost, predvsem ukrepi, ki podpirajo duševno dobrobit, naj bi prispevali k enakosti spolov. Drugi ukrepi, vključno s pospeševanjem digitalizacije in izboljšanjem regionalne razpoložljivosti širokopasovnih povezav visokih hitrosti, pa so namenjeni omogočanju dela neodvisno od lokacije, kar bi ženskam in moškim olajšalo usklajevanje poklicnega in družinskega življenja.

- (48) V načrtu za okrevanje in odpornost je v skladu s členom 18(4), točka (g), Uredbe (EU) 2021/241 za naložbe v širokopasovno infrastrukturo, razvojna okolja za omrežje 6G, umetno inteligenco in kvantno računalništvo ter naložbe v vaje in usposabljanje na področju kibernetike varnosti predvideno, da se za vsak projekt pripravita ocena tveganja in načrt za obvladovanje tveganj ter da se varnostna tveganja obravnavajo v celotnem življenjskem ciklu projekta. V načrtu za okrevanje in odpornost je tudi predvideno, da bo za proizvode in storitve, povezane s projektom, zagotovljeno izpolnjevanje zahtev glede kibernetike varnosti in da se bodo po potrebi uporabili morebitni sistemi certificiranja. Varnostne zahteve bodo zagotovljene tudi v postopkih za oddajo javnih naročil, po potrebi pa se bodo uporabljali tudi postopki varnostnega preverjanja osebja in podjetij. V zvezi z naložbami v povezljivost je v načrtu za okrevanje in odpornost opisan nacionalni zakonodajni okvir, ki upošteva nabor orodij Unije za varna omrežja 5G. Naprave, ki lahko ogrozijo nacionalno varnost, se na primer ne smejo uporabljati v kritičnih delih komunikacijskih omrežij.

Čezmejni projekti in projekti, ki vključujejo več držav

- (49) Načrt za okrevanje in odpornost vključuje ukrepe, ki finski podjetjem omogočajo sodelovanje v morebitnih pomembnih projektih skupnega evropskega interesa na področju mikroelektronike in obnovljivega vodika. Cilj naložb v raziskave na področju kibernetike varnosti je ustvariti večjezično platformo za razvoj in poučevanje znanj in spretnosti na področju kibernetike varnosti, ki se lahko uporabi v vseh državah članicah.

Postopek posvetovanja

- (50) Da bi Finska okrepila nacionalno prevzemanje odgovornosti za načrt za okrevanje in odpornost, se je v pripravljalni fazi oblikovanja načrta za okrevanje in odpornost posvetovala s številnimi deležniki in drugimi interesnimi skupinami. Posvetovanja so bila izvedena v različnih oblikah, vključno z regionalnimi in tematskimi dogodki, s katerimi so želeli udeležence obvestiti o pripravi načrta za okrevanje in odpornost, obenem pa zbrati mnenja deležnikov o potrebnih prednostnih nalogah financiranja in vsebini načrta za okrevanje in odpornost. Na dogodke so bili povabljeni številni akterji, vključno s predstavniki regionalnih svetov, mest, socialnih partnerjev, industrije in poslovnih organizacij, nevladnih organizacij in izobraževalnih ustanov.
- (51) Da bi ustrezni akterji prevzeli odgovornost, je ključnega pomena, da v celotnem obdobju izvajanja naložb in reform iz načrta za okrevanje in odpornost sodelujejo vsi zadevni lokalni organi in deležniki, vključno s socialnimi partnerji.

Pozitivna ocena

- (52) Potem ko je Komisija pozitivno ocenila finski načrt za okrevanje in odpornost z ugotovitvijo, da načrt zadovoljivo izpolnjuje merila za oceno iz Uredbe (EU) 2021/241, bi bilo treba v skladu s členom 20(2) navedene uredbe in prilogo V k njej v tem sklepu določiti reforme in naložbene projekte, potrebne za izvajanje načrta, ustrezne mejnike, cilje in kazalnike ter znesek, ki ga Unija da na voljo za izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v obliki nepovratne finančne podpore.

Finančni prispevek

- (53) Ocenjeni skupni stroški načrta za okrevanje in odpornost Finske znašajo 2 094 687 000 EUR. Ker načrt za okrevanje in odpornost zadovoljivo izpolnjuje merila za oceno iz Uredbe (EU) 2021/241 in ker je znesek ocenjenih skupnih stroškov načrta za okrevanje in odpornost višji od najvišjega finančnega prispevka, ki je na voljo za Finsko, bi moral biti finančni prispevek, dodeljen za načrt za okrevanje in odpornost Finske, enak skupnemu znesku finančnega prispevka, ki je na voljo za Finsko.

- (54) V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 je treba izračun najvišjega finančnega prispevka za Finsko posodobiti do 30. junija 2022. Zato bi bilo treba v skladu s členom 23(1) navedene uredbe za Finsko dati na voljo znesek, ki ne presega najvišjega finančnega prispevka iz člena 11(1), točka (a), navedene uredbe za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022. Po potrebi bi moral Svet po posodobitvi najvišjega finančnega prispevka na predlog Komisije brez nepotrebnega odlašanja spremeniti ta sklep tako, da vanj vključi posodobljeni najvišji finančni prispevek, izračunan v skladu s členom 11(2) navedene uredbe.
- (55) Podpora, ki se zagotovi, se financira z izposojanjem sredstev s strani Komisije v imenu Unije na podlagi člena 5 Sklepa Sveta (EU, Euratom) 2020/2053¹. Podpora bi se morala izplačati v obrokih, potem ko bo Finska zadovoljivo dosegla ustrezne mejnike in cilje, ki so opredeljeni v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost.

¹ Sklep Sveta (EU, Euratom) 2020/2053 z dne 14. decembra 2020 o sistemu virov lastnih sredstev Evropske unije in razveljavitvi Sklepa 2014/335/EU, Euratom (UL L 424, 15.12.2020, str. 1).

- (56) Finska je zaprosila za predhodno financiranje v višini 13 % finančnega prispevka. Ta znesek bi se moral dati Finski na voljo pod pogojem, da začne veljati sporazum o financiranju iz člena 23(1) Uredbe (EU) 2021/241, in v skladu z navedenim sporazumom.
- (57) Ta sklep ne bi smel posegati v izid postopkov v zvezi z dodeljevanjem sredstev Unije v okviru katerega koli drugega programa Unije poleg mehanizma za okrevanje in odpornost ali v postopke v zvezi z izkrivljanjem delovanja notranjega trga, ki se morda izvajajo, zlasti na podlagi členov 107 in 108 Pogodbe. Sklep ne prevlada nad zahtevo, da države članice Komisijo na podlagi člena 108 Pogodbe obvestijo o primerih morebitne državne pomoči –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Odobritev ocene načrta za okrevanje in odpornost

Ocena načrta za okrevanje in odpornost Finske na podlagi meril iz člena 19(3) Uredbe (EU) 2021/241 se odobri. Reforme in naložbeni projekti v okviru načrta za okrevanje in odpornost, ureditve in časovni razpored za spremljanje in izvajanje načrta za okrevanje in odpornost, vključno z ustreznimi mejniki in cilji, zadevni kazalniki v zvezi z izpolnjevanjem predvidenih mejnikov in ciljev ter ureditve za zagotavljanje popolnega dostopa Komisije do zadevnih osnovnih podatkov so določeni v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2
Finančni prispevek

1. Unija da Finski na voljo finančni prispevek v obliki nepovratne podpore v višini 2 085 341 084 EUR¹. Znesek v višini 1 660 743 618 EUR se da na voljo za pravno obveznost, ki se sprejme do 31. decembra 2022. Če posodobitev iz člena 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 privede do posodobljenega najvišjega finančnega prispevka za Finsko, ki je enak ali višji od 2 085 341 084 EUR, se da na voljo dodaten znesek v višini 424 597 466 EUR za pravno prevzeto obveznost, ki se sprejme med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023. Če posodobitev iz člena 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 privede do posodobljenega najvišjega finančnega prispevka za Finsko, ki je nižji od 2 085 341 084 EUR, se razlika med posodobljenim najvišjim finančnim prispevkom in zneskom 1 660 743 618 EUR da na voljo za pravno prevzeto obveznost, ki se sprejme med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023, v skladu s postopkom iz člena 20(8) Uredbe (EU) 2021/241.

¹ Ta znesek ustreza dodeljenim finančnim sredstvom po odbitku sorazmernega deleža odhodkov Finske v skladu s členom 6(2) Uredbe (EU) 2021/241, izračunanega v skladu z metodologijo iz člena 11 navedene uredbe.

2. Komisija da Finski na voljo finančni prispevek Unije v obrokih v skladu s Prilogo k temu sklepu. Znesek v višini 271 094 341 EUR se izplača kot predhodno financiranje in je enak 13 odstotkom finančnega prispevka. Komisija lahko predhodno financiranje in obroke izplača v eni ali več tranšah. Višina tranš je odvisna od razpoložljivosti sredstev.
3. Predhodno financiranje se izplača pod pogojem, da začne veljati sporazum o financiranju, in v skladu z navedenim sporazumom. Predhodno financiranje se obračuna tako, da se sorazmerno odšteje od plačila obrokov.

4. Izplačilo obrokov v skladu s sporazumom o financiranju je pogojeno z razpoložljivim financiranjem in sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24 Uredbe (EU) 2021/241, da Finska zadovoljivo izpolnjuje ustrezne mejnike in cilje, opredeljene v zvezi z izvajanjem načrta za okrevanje in odpornost. S pridržkom začetka veljavnosti pravnih obveznosti iz odstavka 1 mora Finska za upravičenost do plačila mejnike in cilje doseči najpozneje do 31. avgusta 2026.

Člen 3

Naslovnik

Ta sklep je naslovljen na Republiko Finsko.

V ...,

Za Svet

predsednik
